

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5Tos/72/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122010296
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Žovinec
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2122010296.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Žovinca a sudcov Mgr. Michala Polláka a JUDr. Kataríny Stanislavskej, v trestnej veci odsúdeného L. Z., nar. XX.XX.XXXX, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 30.3.2022 č.k. 5PP/29/2022-37, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 12.7.2022 takto

rozhodol:

I. Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku sa napadnuté uznesenie zrušuje v celom rozsahu.

II. Podľa § 66 ods. 1 písm. a), ods. 3 Trestného zákona sa návrh odsúdeného L. Z., nar. XX.XX.XXXX, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Senica zo dňa 5.11.2020 sp. zn. 0T/30/2020 v spojení s uznesením Okresného súdu Senica zo dňa 24.1.2022 sp. zn. 10Nt/3/2021, zamietla.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Trnava uznesením zo dňa 30.3.2022 č.k. 5PP/29/2022-37 rozhodol podľa § 415 ods. 1 Tr. por., § 66 ods. 1 písm. a), ods. 2, ods. 3 Tr. zák. tak, že zamietol návrh odsúdeného L. Z., nar. XX.XX.XXXX v W., trvale bytom N. XXX, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Senica, sp. zn. 0T/17/2021 zo dňa 23.3.2021 a trestným rozkazom Okresného súdu Senica zo dňa 5.11.2020 sp. zn. 0T/30/2020 v spojení s uznesením Okresného súdu Senica zo dňa 24.1.2022 sp. zn. 10Nt/3/2021.

2. Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený priamo na verejnom zasadnutí, ihneď po jeho vyhlásení, sťažnosť, ktorú bližšie neodôvodnil. Prokurátor sa na verejnom zasadnutí vzdal práva podať sťažnosť.

3. Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a

b) konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku ak nezamietne nadriadený orgán sťažnosť, zruší napadnuté uznesenie, a ak je podľa povahy veci potrebné nové rozhodnutie, rozhodne vo veci sám.

4. Krajský súd v Trnave na podklade podanej sťažnosti podľa § 192 odsek 1 Trestného poriadku, preskúmal správnosť a zákonnosť napadnutého výroku, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj správnosť postupu konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo. Sťažnosť podala oprávnená osoba, v zákonnej lehote a smeruje voči výroku, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

5. Preskúmaním napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo sťažnostný súd zistil nasledovné.

6. Napadnutým uznesením rozhodol prvostupňový súd o návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý si vykonáva na základe rozhodnutia citovaného v odôvodnení prvostupňového uznesenia. Vykonaným dokazovaním dospel súd k záveru, že odsúdený

síce splnil formálnu podmienku na podanie si žiadosti o podmienené prepustenie, ale prvú materiálnu podmienku splnil iba čiastočne a druhú materiálnu podmienku nespĺnil úplne.

7. V odôvodnení prvostupňový súd uviedol, že v prípade prvej materiálnej podmienky - preukázanie polepšenia vo výkone trestu plnením svojich povinností vychádzal z obsahu hodnotenia riaditeľa ÚVTOS, ktoré konštatovalo, že správanie odsúdeného je v súčasnosti na požadovanej úrovni. Odsúdený dodržiava ústavný poriadok, konflikty nevyhľadáva, príkazy a nariadenia príslušníkov plní a rešpektuje. Odsúdený nebol doposiaľ disciplinárne odmenený ani potrestaný. Počas výkonu trestu bol zaradený na pracovisku mimo ústav s dohľadom FCC Trnava od 24.08.2021 do 29.12.2021, pričom negatívne poznatky na jeho pracovnú morálku a správanie neboli zaznamenané. Z pracoviska bol vyradený vzhľadom na ďalšie trestné stíhanie. Dňa 03.02.2022 bol krátko zaradený na pracovisku v ústave s dohľadom Terminals, z ktorého bol následne preradený na pracovisko v ústave s dohľadom Bagey. Z tohto pracoviska bol vyradený pre nepodávanie požadovaných úkonov. Aktuálne nie je pracovne zaradený, podľa potreby vykonáva činnosti pre všeobecný rozvoj osobnosti, v oblasti udržiavania čistoty a upravenosti ubytovacích a spoločných priestorov ústavu. Stanovené ciele programu zaobchádzania plní čiastočne.

8. Pri hodnotení druhej materiálnej podmienky, súd prvého stupňa vychádzal z resocializačnej prognózy a obsahu registra trestov, kde má odsúdený evidovaných doposiaľ 10 záznamov, čo naznačuje, že je vysoká miera pravdepodobnosti ďalšej recidívy. Z obsahu registra trestov vyplýva, že odsúdenému boli okrem nepodmienených trestov odňatia slobody v prevažnej miere ukladané tresty odňatia slobody s podmieneným odkladom so skúšobnou dobou i alternatívne tresty, avšak ani tento druh trestov nemal vplyv na zmenu správania odsúdeného a ďalšie páchanie trestnej činnosti. Z lustrácie centrálnej evidencie správnych deliktov a priestupkov vyplýva, že odsúdený má doposiaľ 7 záznamov, pričom sa jedná o priestupky na úseku dopravy. Z frekvencie páchania trestnej činnosti je možné usúdiť, že odsúdený si z prechádzajúcich uložených trestov doposiaľ nezobral žiadne ponaučenie a tieto sa minuli účinku. Uvedené zistenia, ktoré bral prvostupňový súd do úvahy pri svojom rozhodnutí, sú zistené správne a sú tými relevantnými skutočnosťami, ktoré bolo potrebné zvážiť a vyhodnotiť v súvislosti so skúmaním splnenia podmienok na podmienené prepustenie odsúdeného. Úvaha prvostupňového súdu pritom vychádza z logického zhodnotenia zistených skutočností.

9. Pokiaľ ide o splnenie prvej z dvoch materiálnych podmienok predpokladaných v ust. § 66 ods. 1 Trestného zákona (preukázanie polepšenia plnením svojich povinností a svojim správaním vo výkone trestu), prvostupňový súd správne skonštatoval, že odsúdený túto podmienku úplne nespĺnil. K jeho odôvodneniu ešte sťažnostný súd dopĺňa, že pri rozhodovaní o splnení prvej materiálnej podmienky, ide o to rozlíšiť, kedy správanie odsúdeného a plnenie jeho povinností vo výkone trestu odňatia slobody sú prejavom len vonkajšej adaptácie odsúdeného na prostredie ústavu na výkon trestu a kedy ide o známky skutočných zmien osobnosti odsúdeného odôvodňujúce nádej, že i v budúcnosti povedie riadny život.

10. To znamená, že ak sa odsúdený vo výkone trestu dobre správa, automaticky to neznamená, že sa polepšil a tým splnil prvú materiálnu podmienku. Zmysel podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol odsúdený automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu.

11. Z hodnotenia odsúdeného nemožno urobiť jednoznačný záver o splnení prvej materiálnej podmienky. Záver hodnotiacej správy odsúdeného vyznieva pozitívne a je z nej zrejmé, že sa odsúdený adaptoval na režim výkonu trestu odňatia slobody, avšak na druhej strane nijako svojou aktivitou nevybočuje z radu, síce režimovo prispôsobených, avšak priemerných väzňov. Ciele programu zaobchádzania plní iba čiastočne, neabsolvoval žiadny rekvalifikačný kurz ani iné formy vzdelávania, nie je poverený žiadnou funkciou z radu väzňov a za celý čas výkonu trestu nedosiahol žiadnu disciplinárnu odmenu. Polepšenie odsúdeného nemožno konštatovať len na základe skutočnosti, že je jeho aktuálne správanie na požadovanej úrovni, čo možno označiť iba za prispôbenie sa režimu výkonu trestu a nie prejavom jeho vyššej aktivity plnenia si svojich povinností a polepšenia sa.

12. Pokiaľ ide o druhú materiálnu podmienku, tu sa sťažnostný súd plne stotožnil s názorom prvostupňového súdu, na ktorý bez potreby jeho opakovania odkazuje.

13. Sťažnostný súd považuje za potrebné k nespĺneniu druhej materiálnej podmienky len dodať, že pri vyhodnotení druhej materiálnej podmienky je potrebné posúdiť všetky okolnosti, ktoré súvisia s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám a pravidlám, povahu a charakter spáchanej trestnej činnosti.

14. Je preto správny postup prvostupňového súdu, ktorý komplexne posudzoval osobnosť odsúdeného, charakter trestnej činnosti aj resocializačnú prognózu odsúdeného. Sťažnostný súd konštatuje, že opakované páchanie trestnej činnosti (10 krát súdne trestaný vrátane spomenutého odsúdenia) pre rôznorodú trestnú činnosť, svedčí o tom, že si z predchádzajúcich odsúdení nevzal žiadané ponaučenie,

ktoré by ho primälo k tomu, aby sa už ďalej nedopúšťal trestnej činnosti a aby viedol riadny život. Odsúdený už vykonával nepodmienečný trest odňatia slobody, opakovane sa voči nemu uplatnil aj inštitút podmiennečného odsúdenia, dokonca bol aj podmiennečne prepustený, čím mu bola daná možnosť preukázať polepšenie a nápravu, avšak túto možnosť odsúdený nevyužil a opätovne sa dopustil trestnej činnosti, za ktorú bol aj odsúdený. Niet prečo sa domnievať, že ďalšie podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody splní už svoj zákonom sledovaný účel, nakoľko je aj podľa názoru sťažnostného súdu nanajvýš zrejmé, že odsúdeného doposiaľ nič nedokázalo motivovať k tomu, aby dokázal žiť riadnym životom, dodržiavať všeobecné pravidlá spoločenského správania a neporušovať zákony.

15. Sťažnostný súd ešte v závere upozorňuje, že na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody neexistuje právny nárok, podmiennečné prepustenie je na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť riziko recidívy.

16. Len konštatovanie o čiastočnom polepšení odsúdeného v podmienkach výkonu trestu nie je dostačujúce na vyslovenie predpokladu, že bude odsúdený na slobode viesť riadny život. Ako bolo vyššie uvedené, pozitívne rozhodnutie o podmiennečnom prepustení nemôže byť v zmysle zákona opreté výlučne o dobré správanie odsúdeného vo výkone trestu. Kriminálne sklony odsúdeného vyvolávajú značnú obavu z recidívy. Záver z celkového zhodnotenia osoby odsúdeného a jeho doterajšieho života teda ani podľa názoru sťažnostného súdu neumožňuje prijať pozitívnu prognózu jeho budúceho správania t. j. že bude žiť v súlade s právnymi, etickými a morálnymi normami spoločnosti. V jeho prípade teda prevažuje legitímna potreba ochrany spoločnosti pred ním ako páchatelom trestnej činnosti.

17. Pokiaľ ide o konanie, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia, toto bolo vykonané v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku a odsúdenému bola daná plná možnosť realizovať práva, ktoré mu garantuje zákon.

18. Sťažnostný súd na záver uvádza, že k postupu podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, teda k zrušeniu napadnutého uznesenia a novému rozhodnutiu pristúpil výlučne z dôvodu, aby výrok zodpovedal stavu veci a zákonu. Vo výroku prvostupňového súdu bol zahrnutý aj trest (uložený trestným rozkazom Okresného súdu Senica, sp. zn. OT/17/2021 zo dňa 23.3.2021), ktorý už odsúdený v čase vydania uznesenia sťažnostného súdu vykonal (dňa 09.06.2022). Aktuálne si odsúdený vykonáva iba trest uložený trestným rozkazom Okresného súdu Senica zo dňa 5.11.2020 sp. zn. OT/30/2020 v spojení s uznesením Okresného súdu Senica zo dňa 24.1.2022 sp. zn. 10Nt/3/2021. Do výroku, ktorým súd vyhovie žiadosti o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, alebo takúto žiadosť zamietne, sa uvádzajú tresty, ktoré odsúdený v čase rozhodnutia ešte nevykonal. Nemožno doň zahrnúť tresty, ktoré sa síce posudzujú pre výpočet doby rozhodujúcej pre splnenie formálnej podmienky podľa § 66 ods. 1 a § 67 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, ale ktoré v čase rozhodnutia už vykonal. Uvedené však nemá vplyv na správnosť zistenia, že neboli splnené všetky zákonné podmienky na podmiennečné prepustenie odsúdeného.

19. Na základe uvedeného sťažnostný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.